

Inhoud

Telen maar!	6
First things first	8
Een tuin kan overal	10
De juiste pot	14

Dingen om te weten

Licht en schaduw	18
Werken met weer	20
Leer je grond kennen	22
Potgrond en zo	24
Compost maken	26
Toveren met mulch	28
Zaden kopen	30
Zaaien voor beginners	32
Waterweetjes	34
Spitten...	36
... of niet-spitten	37
Vertroetel je grond	38
Polycultuur doe je zo	40
Combinatieteelt	41
Je schuurtje vullen	42

Gewassen om te kweken

BLADGROENTEN & SLA

Kiemgroenten	48
Pluksla	50
Spinazie	54
Snijbiet	58

KOOLSOORTEN

Rassen	62
Bladkool (boerenkool)	64
Spruitjes	68
Spruitbroccoli	72

BLOEIENDE & VRUCHTVORMENDE

GROENTEN

Chilipepers	78
Tomaten	84
Tomatillo's	90
Pompoenachtigen	92
Courgettes	94
Pompoenen	98
Komkommers	102
Cucameloen	106
(Suiker)maïs	108

PEULVRUCHTEN

Tuinbonen	114
Sperzieboon & co	118
Pronkbonen	124
Erwten	128
Asperge-erwten	132

BOLGEWASSEN & CO

Lente-ui/stengelui	136
Leeks	138
Knoflook	142

WORTELS & KNOLLEN

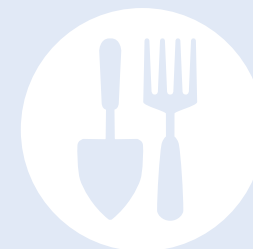
Bietjes	148
Wortels	152
Pastinaken	156
Radijsjes	160
Aardappels	164
Zoete aardappels	170

KRUIDEN & EETBARE BLOEMEN

Kruiden kweken	176
Experimenteer met eetbare bloemen	180
Eetbaar onkruid	182
Begin een cocktailtuin	184

Problemen oplossen

Onmin met onkruid	188
Jagen op plagen	192
Geef je planten eten	196
Groentekwalen	198
De seizoenen	202
Woordenlijst	203
Register	205

Licht en schaduw

Planten halen uit zonlicht de energie die ze nodig hebben voor een gezonde groei. Bladeren, die fungeren als zonnepanelen, zijn experts in het proces van fotosynthese. Toch kunnen tuiniers wel een handje helpen bij dit proces.

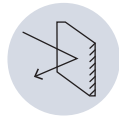
juiste plant, juiste plek:

tuinen op het zuiden zijn ideaal omdat ze veel daglicht ontvangen. Maar ook dan kunnen gebouwen of bomen te veel schaduw op je tuin werpen. In dat geval kunnen hangende baskets, of een dak dat niet in de schaduw ligt, een goed alternatief zijn.

problemen en symptomen:

als je zaaigoed te weinig licht krijgt, zullen de stengeltjes van de zaailingen heel sprietig worden omdat ze zich uitrekken op zoek naar de zon. Licht is dus belangrijk, maar pas wel op dat ze het niet te warm krijgen: als de plantjes verschrompelen, hebben ze misschien meer schaduw nodig. Of verhuis ze naar een koelere plek.

licht en spiegels:

schilder muren en hekken wit of in een lichte tint, of gebruik spiegels om het licht terug te kaatsen naar je planten. Je kunt de werkplanken in een minikas bekleden met folie. Houd de ruiten van een kas goed schoon zodat er zo veel mogelijk zonlicht naar binnen kan vallen.

lichtboost:

kweek- of groeilampen kunnen helpen als er niet voldoende natuurlijk licht is of als je alleen binnenshuis planten kunt kweken. Voor zaadkieming heb je koele, witte fluorescerende lampen nodig, die blauw licht geven. Voor het stimuleren van bloemen en vruchtvorming gebruik je een breed spectrum fluorescerende lamp.

Hoeveel zon is genoeg?

volle zon
6+ uur

Spruitjes

Courgettes

Komkommers

Knoflook

Pepers

Pompoenen

Aardbeien

Mais

Tomaten

halfschaduw
4-5 uur

Bietjes

Bonen

Spruitbroccoli

Wortels

Snijbiet

Prei

Pastinaak

Erwtjes

Aardappels

Radijsjes

schaduw
3-4 uur

Pluksla

Spinazie

Sla

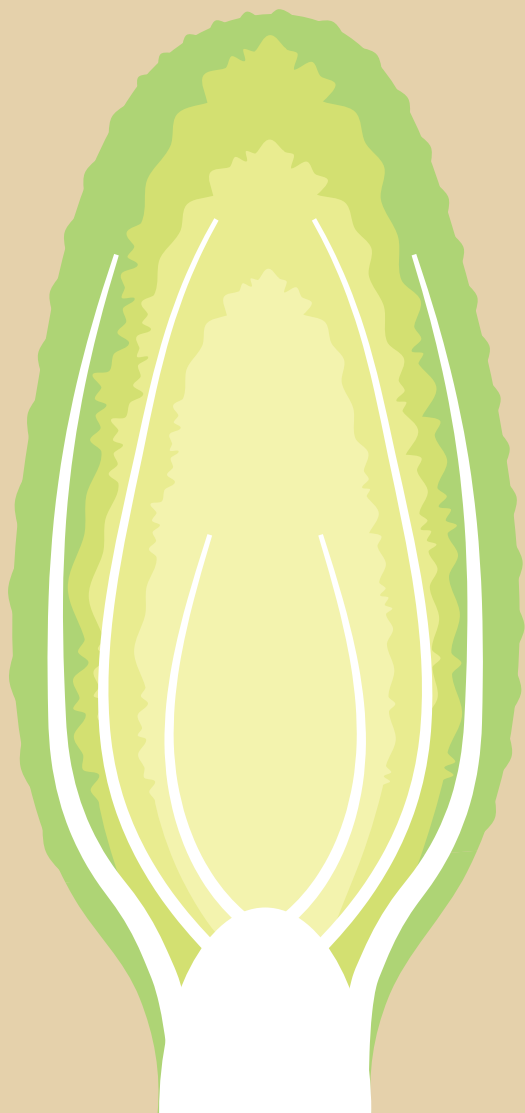

Bladkool

Kruiden

Een handige richtlijn is dat bladgroenten met het minste licht toe kunnen (schaduw tot halfschaduw), wortelgroenten en peulvruchten in het midden zitten (een halve dag zonneschijn) en dat vruchtvormende groenten het meeste licht verlangen (volle zon).

Pluksla

zaad

Bewaren: max. 3 jaar

Kieming: 6-12 dagen

potfavorieten

Kweek verschillende rassen bij elkaar in

15-30 cm grote potten

goede buren

Radijs, bietjes, wortels, aardbeien

Zet pluksla dicht bij de eettafel, en wel om een simpele reden. Tegenwoordig is de gedachte dat kant-en-klare zakjes sla toch niet zo gezond zijn. En dan het afval: je zou niet de eerste zijn die weer eens een halfvol zakje slablaadjes moet weggooien omdat ze niet lekker meer zijn.

Van je eigen gekweekte pluksla oogst je zoveel als je nodig hebt en wannéér je het nodig hebt. Het is verser, gezonder, beter voor het milieu en nog een stuk goedkoper ook.

Pluksla is snel en gemakkelijk te kweken, zelfs in de kleinste tuinen. Een beperkte ruimte is geen probleem: over een vensterbank van 10 cm breed doen ze niet moeilijk. Zo'n 8 weken na het zaaien begin je met oogsten – misschien al eerder.

Zaai kalender

Zaaien

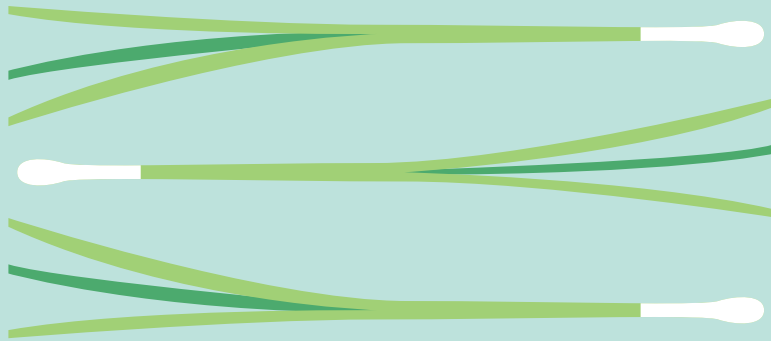
Van maart tot september

Oogsten

Zaai meerdere keren in het hele groeiseizoen Van april tot oktober

zaad

Bewaren: max. 3 jaar
Kieming: 7-12 dagen

goede buren

Zaai tussen wortels: hun geur verjaagt de uivlieg. Plant niet bij erwten en bonen

zaikalender

Zaaien: van maart tot september elke 3-4 weken een nieuwe zaaironde voor een doorgaande oogst

Lente-ui/ stengelui

Allium cepa, *A. fistulosum*

Een snelgroeende plant in elk type vruchtbare grond. Lente-uitjes gedijen op de kleinste plekje – zelfs in de ruimtes tussen traag groeiende gewassen.

Sommige rassen krijgen echt een bolletje (*Allium cepa*), terwijl andere smalle, langwerpige bollen krijgen (*Allium fistulosum*).

Zaai in goed doorlatende grond weinig maar vaak, voor een wekenlange oogst van zomer tot herfst. Na 8 weken zijn ze oogstrijp.

Zaaien

Zaaien in de vollegrond

Verbeter de grond in de herfst met goed gerijpte mest en hark het zaaibed aan. Maak ondiepe geultjes en verdeel er zaden over op circa 2,5 cm van elkaar. Houd een ruimte van 10 cm aan tussen de rijen.

Zaaien in potten

Doe zaden in potten van 20 cm en laat 2 cm ruimte tussen de zaden. Dek af met een laag grond van 1 cm. Houd het oppervlak vochtig. Zet op een zonnige plek.

Zo doe je dat – doorgroeende lente-uien

Behandel lente-uien als een doorgroeende 'plukgroente'. Knip de stengels (eigenlijk het blad) gewoon af boven de wortel en gebruik ze of zet ze eerst in een glas water. De stengels zullen na een paar dagen weer aangroeien.

Opkweken

Dun de zaailingen zodra ze 4 cm groot zijn uit tot 2,5 tot 5 cm ruimte rondom elk plantje. Geef een beetje water als de grond droog is. Schoffel onkruid weg.

Oogsten

Haal de planten uit de grond als ze nog klein en jong zijn, en zo dik als een potlood. Laat je ze veel dikker worden, dan verliezen ze hun zoetheid. Geef de achterblijvende planten water.

Eten

Rooster ze op de barbecue met wat olijfolie. Je kunt de bladeren ook grillen of roerbakken. Ze smaken bijvoorbeeld heerlijk met knoflook en gember.

Rassen

Zodra je hebt besloten of je graag een vroeg, middelvroeg of laat ras wilt, kun je een ras kiezen dat ook past bij wat je graag in de keuken doet met aardappels. Bloemige rassen zijn ideaal voor pureren, bakken en roosteren. Vastkokende aardappels zijn ideaal om te koken of in salades. Maar er zijn ook rassen die je voor alles kunt gebruiken.

Wanneer pootaardappels poten?

Vroege rassen: eind maart
Middelvroeg: begin tot midden april
Laat: midden tot eind april

